

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра фізіології людини і тварин

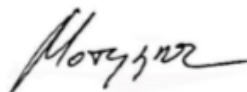
СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ПЕРША МЕДИЧНА ДОПОМОГА
підготовки бакалавра
спеціальності 091 Біологія
освітньо-професійної програми Лабораторна діагностика

Силабус освітнього компонента «Перша медична допомога» підготовки бакалавра, галузі знань 09 Біологія, спеціальності 091 Біологія, за освітньою програмою «Лабораторна діагностика»

Розробник: Гошко Л.І.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Мотузюк О.П.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізіології людини і тварин

протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

к.б.н., доц. Качинська Т.В.

© Гошко Л.І., 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	091 Біологія Лабораторна діагностика Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 3
		Семестр 5-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 8 год.
		Лабораторні 20 год. Консультації 14 год.
		Самостійна робота 78 год.
Мова навчання українська	Форма контролю: екзамен	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: *Гошко Людмила Іванівна*
Посада: *старший викладач кафедри фізіології людини і тварин, лікар вищої категорії загальної практики та сімейної медицини Рожищенського ЦПМСД №2*
Контактна інформація: e-mail: canatorij@ukr.net
Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компоненту. «Перша медична допомога» є однією із нормативних навчальних дисциплін у підготовці спеціалістів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика». Вивчення цієї дисципліни дає можливість опанувати відповідні знання швидкої та правильної й правильної оцінки невідкладної ситуації та вміння надавати ефективну і адекватну допомогу постраждалим, що забезпечить уникнення фатальних помилок і втрати часу у порятунку життя людини та створення підґрунтя для її успішного подальшого лікування у стаціонарі. Викладання навчальної дисципліни базується на світових напрацюваннях та стандартах з першої медичної допомоги з широким використанням засобів комплексного практично-орієнтованого навчання.

2. Пререквізити: анатомія людини, фізіологія людини.

3. Мета курсу полягає у засвоєнні студентами основних принципів і правил надання першої медичної допомоги людям, що постраждали внаслідок нещасних випадків і хворим із гострими захворюваннями; навчити швидко орієнтуватись у складних ситуаціях нещасних випадків, правильно визначати вид і характер ушкоджень, захворювань, вибрати спосіб надання першої долікарської допомоги при невідкладних станах та кваліфіковано здійснити її. Основними завданнями є сформувані у студентів такі знання і навички: вміння ідентифікувати основні клінічні ознаки патологічних станів, знання причини і основні етапи розвитку патологічних станів, що виникають в результаті гострих захворювань, травматичних уражень; правильно планувати порядок і черговість виконання заходів долікарської допомоги з метою порятунку життя потерпілих; здійснювати адекватну першу допомогу постраждалим.

4. Результати навчання (Компетентності).

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати в команді.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 9. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.</p> <p>ФК 10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.</p> <p>ФК 11. Здатність здійснювати безпечну професійну практичну діяльність згідно з протоколами, рекомендаціями щодо безпеки та діючим законодавством</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПРН 10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокариот і еукариот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.</p> <p>ПРН 13. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.</p> <p>ПРН 15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.</p> <p>ПРН 22. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на добросовісність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.</p> <p>ПРН 23. Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства.</p>

5. Структура освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Кон с.	Сам. Роб.	Форма контролю / Бали
Тема 1. Поняття про єдину систему надання екстреної медичної допомоги (ЕМД) в Україні. Первинне обстеження і вторинне обстеження.		2	-	3	20	
Тема 2. Поняття про термінальні стани. Клінічна смерть, її ознаки. Абсолютні та відносні ознаки біологічної смерті.	12,5	2	2	4	20	УО, ВЛР, РЗ/К, ДС/4
Тема 3. Алгоритми надання екстреної медичної допомоги постраждалим при різних вилах ушкоджень.	10	2	14	3	20	УО, ВЛР, РЗ/К, ДС /28

Тема 4. Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій в мирний час за умов занесення карантинних інфекцій. Особливості першої медичної допомоги у воєнний час.	15,5	2	4	4	18	УО, ВЛР, РЗ/К, ДС /8
Підсумкова контрольна робота						60
Всього годин	120	8	20	14	78	100

Форма контролю: УО – усне опитування, ВЛР – виконання лабораторної роботи, ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів

6. Завдання для самостійного опрацювання.

1. Сучасні засоби забезпечення прохідності дихальних шляхів і штучної вентиляції легень у дорослих.
2. Зупинка кровообігу та дихання. Технологія надання екстреної медичної допомоги дорослим. Поняття про термінальні стани. Клінічна смерть, її ознаки. Абсолютні та відносні ознаки біологічної смерті.
3. Діагностика і лікування невідкладних станів на місці події.
4. Екстрена медична допомога при механічних травмах.
5. Діагностика та лікування на догоспітальному етапі механічних пошкоджень черепа, хребта, грудної клітки, органів черевної порожнини, тазу і тазових органів, кінцівок.
6. Алгоритм надання екстреної медичної допомоги постраждалим у дорожньотранспортній пригоді.
7. Екстрена медична допомога при масових ураженнях.
8. Порядок дій бригад швидкої медичної допомоги у вогнищі масового ураження.

IV. Політика оцінювання

Під час вивчення дисципліни студент повинен дотримуватися таких правил: не спізнюватися на заняття; перед початком заняття вимкнути звук засобів зв’язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо); здійснювати попередню підготовку до лекційних та практичних занять згідно з переліком рекомендованої літератури; згідно з календарним графіком навчального процесу здавати всі види контролю; брати активну участь в навчальному процесі; бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладача; відкритим до конструктивної критики.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов’язковим. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в онлайн режимі (за погодженням із деканом факультету).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Лабораторна робота має бути здана викладачеві по закінченню годин, виділених на її виконання.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенту необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування

наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць, та ін., необхідно вказувати посилання на першоджерело. У творчих, дослідницьких, методичних роботах, при виконанні самостійної роботи, слід аргументовано доводити і висловлювати власну думку, спираючись на знання та уміння, здобуті у процесі навчання у ЗВО.

Виявлення ознак академічної доброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#) Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проєкту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання (ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf).

Оцінювання знань здобувачів освіти з елементами дуальної форми здобуття освіти. Години, форма навчання (поділена або блочна) та особливості організації освітнього процесу визначаються на поточний навчальний рік та відображаються у робочому навчальному плані та графіку освітнього процесу. Знання, уміння, компетентності здобувачів освіти оцінюються представниками Підприємства (наставниками) та викладачем Університету https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%82%D1%83_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

Оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента «Фізіологія людини і тварин» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лабораторних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в формі тестування. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у *таблиці 2* силябуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 25% максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом виконання студентами контрольної роботи, яка проводиться або під час навчального заняття (його частини), або поза розкладом за окремим графіком. Максимальний бал, отриманий за контрольну роботу, становить 60.

Якщо з дисципліни підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента становить не менше 75 балів, то за згодою здобувача освіти вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК (навчальної дисципліни). Іспит складається у випадку, якщо здобувач освіти бажає підвищити рейтинг. У цьому випадку бали, набрані здобувачем за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен, який здійснюється у формі тестування. На екзамені студент може отримати максимально 60 балів. До них додаються бали за семестр (без балів за модульні контрольні роботи).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

Питання для підготовки до екзамену

1. Організація діяльності служби екстреної медичної допомоги України (нормативно-правова база).
2. Організаційна структура, основні завдання та функції центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.
3. Основні завдання, функції, права та відповідальність бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.
4. Табелі оснащення та засоби особистої безпеки бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.
5. Організаційна структура, основні завдання, функції та оснащення відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги багатопрофільної лікарні.
6. Мета, етичні, деонтологічні і юридичні аспекти екстреної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі.
7. Огляд місця події, забезпечення особистої безпеки медичного персоналу, безпеки свідків події та постраждалого, наближення до постраждалого (хворого).
8. Ергономічні принципи в роботі виїзної бригади ЕМД (при роботі в приміщенні, на вулиці), робота в команді.
9. Первинний огляд (ABC). Завдання первинного огляду. Технологія проведення у притомного і непритомного пацієнта.
10. Надання медичної допомоги в ході первинного огляду. Визначення подальшої тактики на місці події.
11. Завдання вторинного огляду. Показання для проведення вторинного огляду на

місці події та на шляху евакуації. Технологія вторинного (ABC^E) огляду постраждалого (хворого). 12. Патогенез, клініка, діагностика і лікування обструкції дихальних шляхів у пацієнтів різних вікових груп. 13. Забезпечення прохідності дихальних шляхів шляхом закидання голови назад або виведення нижньої щелепи (висування вперед). Потрійний прийом Сафара. 14. Забезпечення прохідності дихальних шляхів при травмі шийного відділу хребта. 15. Ревізія і очищення ротової порожнини ручним і апаратним способами. 16. Застосування ротогортлової (орофарингеальної) і носогортлової (назофарингеальної) трубки. 17. Вентиляція легень постраждалого через маску з використанням ручного апарата для штучної вентиляції легень (Амбу), подання кисню. 18. Показання і техніка інтубації постраждалого. 19. Застосування альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів за допомогою ларингеальної маски, ларингеальної трубки, комбітьюба. 20. Симптоми часткової і повної непрохідності дихальних шляхів при попаданні стороннього тіла, методи її відновлення. Прийом Геймліха. 21. Показання і техніка конікопункції та конікотомії. 22. Поняття про термінальні стани. Діагностика клінічної смерті. Абсолютні та відносні ознаки біологічної смерті. 23. Причини неефективного кровообігу. Діагностика раптової смерті. 24. Класифікація і оцінка серцевого ритму при зупинці серця. 25. Технологія серцево-легеневої реанімації при фібриляції шлуночків в дорослих. 26. Технологія серцево-легеневої реанімації при шлуночкової тахікардії в дорослих. 27. Технологія серцево-легеневої реанімації при безпульсовій електричній активності в дорослих. 28. Технологія серцево-легеневої реанімації при асистолії в дорослих. 29. Діагностика причин зупинки серця, які можна усунути у процесі реанімації - чотири "Г": гіпоксія, гіповолемія, гіпер/гіпокаліємія, гіпомагнійемія, ацидоз, гіпотермія; чотири „Т". 30. Тривалість серцево-легеневої реанімації, ознаки, які вказують на її ефективність та припинення. 31. Післяреанімаційна підтримка. 32. Помилки та ускладнення, які виникають під час проведення серцево-легеневої реанімації. 33. Правові та етичні аспекти серцево-легеневої реанімації. 34. Діагностика та екстрена медична допомога при гострому коронарному синдромі. 35. Діагностика та екстрена медична допомога при кардіогенному шоці. 36. Діагностика та екстрена медична допомога при гіпертонічному кризі. 37. Діагностика та екстрена медична допомога при анафілактичному шоці. 38. Діагностика та екстрена медична допомога при гіпотермії. 39. Діагностика та екстрена медична допомога при утопленні. 40. Діагностика та екстрена медична допомога при ураженні електричним струмом. 41. Діагностика та екстрена медична допомога при комі невизначеної етіології. 42. Діагностика та екстрена медична допомога при комах, пов'язаних із цукровим діабетом. 43. Діагностика та екстрена медична допомога при отруєнні невідомим газом. 44. Діагностика та екстрена медична допомога при отруєнні невідомою речовиною. 45. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях черепа. 46. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях хребта. 47. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях грудної клітки. 48. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях органів черевної порожнини, тазу і тазових органів. 49. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях кінцівок. 50. Діагностика та екстрена медична допомога при політравмі. 51. Діагностика та екстрена медична допомога при синдромі довготривалого стиснення і розчавлення. 52. Діагностика та екстрена медична допомога при зовнішній і внутрішній кровотечі. 53. Діагностика та екстрена медична допомога при травматичному шоці. 54. Діагностика та екстрена медична допомога при геморагічному шоці. 55. Діагностика та екстрена медична допомога при гемо- і пневмотораксі. 56. Алгоритм дій бригади екстреної медичної допомоги при дорожньо-

транспортній пригоді. 57. Особливості епідемічного процесу під час надзвичайної ситуації. 58. Основні принципи планування протиепідемічних та профілактичних заходів у зонах надзвичайних ситуацій. 59. Захист населення при надзвичайних ситуаціях. 60. Режимно-обмежувальні заходи при обсервації та карантині. 61. Колективні та індивідуальні засоби захисту населення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О. Крилюк, В.Ю. Кузьмін, І.В. Кузьмінський, та ін. - Київ, 2017. - 120 с.
2. Домедична допомога. Серцево-легенева реанімація (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О. Крилюк, В.Ю. Кузьмін, І.В. Кузьмінський, та ін. - Київ, 2017. - 73 с.
3. Домедична допомога. Травма (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О. Крилюк, В.Ю. Кузьмін, І.В. Кузьмінський, та ін. - Київ, 2017. - 84 с.
4. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник / за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Рощина. - Київ. Юстон. - 2016. - 212 с.
5. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів: Навчальний посібник / Бадюк М.І., Ковида Д.В., Микита О.О., Козачок В.Ю., Середа І.К., Швець А.В. // За редакцією професора Бадюка М.І. - К.: СПД. Чалчинська Н.В., 2018. - 212 с.
6. Екстрена медична допомога. Том I: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. - Київ. - 2017. - 504 с.
7. Екстрена та невідкладна медична допомога. У VI томах. Т. IV Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі: підручник для студ. Вищ. Навч. закл. / Крилюк В.О. та ін. - Київ: Ожива, 2020. - 300 с.
8. Качинська Т. В. Лабораторний практикум з курсу «Доклінічна діагностика біологічних систем» / Качинська Т. В. - Луцьк, 2021. - 90 с. - [електронне видання].
9. Laposata M. Laboratory Medicine: The Diagnosis of disease in the Clinical Laboratory Edition 1 by Mschael Laposata / Brit. Med. J., Lange Basic Science Series. – McGraw – Hill Companies. – 2010. P. 425 – 468.